

ת"פ 28983/11/12 - מדינת ישראל נגד א. א. ע.

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט י' נועם

ת"פ 28983-11-12 מדינת ישראל נ' א. א. ע. (עציר)

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

א. א. ע. (עציר)

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד נ' זחאלקה (מטעם הסניגוריה הציבורית)

פסק-דין

1. בהכרעת-דין מיום 1.1.14 הורשע הנאשם, על-יסוד הודאתו, בעבירות שלהלן: סחיטה בכוח - לפי סעיף 427(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); החזקת נשק - לפי סעיף 144(א) לחוק (שתי עבירות); ותקיפה - לפי סעיף 379 לחוק.

כתב-האישום המקורי הוגש נגד הנאשם ביום 15.11.12; והעדויות בו החלו להישמע לפני כב' השופט מ' הכהן. ביום 3.7.13 פסל עצמו כב' השופט הכהן מלהמשיך לדון בתיק, והדיון הועבר לשמיעה לפניי. ביום 1.1.14, לאחר שמיעתם של מרבית עדי התביעה, הגיעו המאשימה והסניגוריה להסדר טיעון, לפיו הוגש נגד הנאשם כתב-אישום מתוקן, שבו הודה כאמור.

2. להלן עובדות כתב-האישום המתוקן, העומדות ביסוד ההודאה וההרשעה. ברקע לאישום עמד סכסוך שנתגלע בין הנאשם לבין הוריו, זאת הן בעקבות עזיבתה של רעייתו של הנאשם את ביתם המשותף, יחד עם ילדיו, והן בשל דרישות הנאשם לקבלת סכומי כסף מהוריו.

ביום 6.11.12 התקשר הנאשם לאמו, ודרש ממנה לגרום לכך שרעייתו תשוב לביתם המשותף יחד עם ילדיהם. האם, שיצרה קשר עם אשת הנאשם, הודיעה לנאשם, מאוחר יותר, כי רעייתו אינה מעוניינת לשוב לבית. לאחר שמיעת הדברים האמורים, ביקש הנאשם מאמו למסור לאביו שעליו להמציא לידי סך של 50,000 ₪ עוד באותו יום, בשל רצונו להינשא לאשה נוספת. הנאשם התקשר פעם נוספת לאמו, ואיים כי אם אביו לא ימסור לידי את הסכום שדרש, יהרג אותו.

באותו מועד, בשעות הערב, הגיע הנאשם לבית הוריו ב....(להלן - הבית) כשהוא מחזיק בידו מוט מתכת. הוא נכנס לתוך הבית, צעק על הוריו והכה את אביו באמצעות המוט בידו הימנית. כתוצאה מהמכה האמורה הוסבו לאב כאבים ביד. כאשר החלה אמו של הנאשם לצעוק, יצא הנאשם מן הבית, אך עובר ליציאתו צעק לעבר אביו כי היום יהיה "סוף חייו", ואמר לו "אתה תמות". לאחר שיצא הנאשם מהבית, ניסו בני משפחה שהגיעו למקום להרגיעו. לאחר שהנאשם עזב את המקום, סגרו הוריו את כל דלתות הבית, מפאת חששם ממנו. זמן קצר לאחר מכן יצר הנאשם קשר טלפוני נוסף עם אמו, ודרש פעם נוספת שאביו ימסור לידיו 50,000 ₪. האם מסרה לנאשם כי אין ברשותם סכום כזה.

כעבור כשעה וחצי הגיע הנאשם אל הבית, וקרא בצעקות להוריו לפתוח את הדלת. ההורים נשארו בתוך הבית, ואחד מילדיהם פתח את הדלת. הנאשם נכנס לתוך הבית כשהוא אוחז בידו בנשק מסוג שאינו ידוע למאשימה (להלן - הנשק). באותו זמן הסתגר האב בחדרו, בשעה שהנאשם דפק על דלת החדר ואיים עליו כי "סוף חייו מגיע".

לאחר המתואר לעיל יצא הנאשם מבית הוריו, ובתכוף לכך התקשר אליהם טלפונית ודרש את סכום הכסף הנ"ל. בהמשך, חזר הנאשם לבית, ושוב דרש שיפתחו לו את הדלת. משלא פתחו יושבי הבית את הדלת, ניגש הנאשם לעבר הדלת החיצונית הפונה אל חדר השינה של הוריו והוסיף לאיים כי יהרוג את אביו. הוא שבר את תריס חלון חדר השינה של ההורים וירה באוויר.

בסמוך לאותו מועד, בחיפוש שנעשה בביתו של הנאשם, נמצאו 12 כדורי אקדח 9 מ"מ.

בגין המעשים האמורים הורשע הנאשם, כאמור, בעבירות סחיטה בכוח, החזקת נשק (שתי עבירות - החזקת נשק והחזקת תחמושת) ותקיפה. על-פי הסדר-הטיעון שהגיעו אליו הצדדים, נמחקו מכתב-האישום הוראות החיקוק של נשיאת נשק, סחיטה באיומים, ירי בשטח בנוי ותקיפה הגורמת חבלה של ממש - אשר יוחסו לנאשם בכתב-האישום המקורי.

3. הנאשם הנו יליד 1976, נשוי ואב לשלושה ילדים. לחובתו הרשעות קודמות ב-14 עבירות, שעליהן נתן את הדין עד היום בחמישה משפטים, כדלהלן: בשנת 2000 נידון הנאשם למאסר על-תנאי בגין עבירות מרמה; בשנת 2006 נשפט למאסר על-תנאי וקנס, בגין הסעת תושבים זרים; בשנת 2008 הושת עליו מאסר בפועל לתקופה של שמונה חודשים, בשל עבירות של נהיגה בזמן פסילה והסעת תושב זר; בחודש פברואר 2010 הוטלו עליו עונשי מאסר על-תנאי וקנס בשל עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והחזקת רכוש החשוד כגנוב; ובחודש אוקטובר 2010 נגזר דינו

לתקופת מאסר כוללת של 30 חודשים (לרבות הפעלת מאסר על-תנאי), בגין עבירות של גרימת חבלה חמורה, פציעה בנשק קר ותקיפת שוטר במילוי תפקידו. את העבירות הנדונות בתיק הנוכחי ביצע הנאשם שעה שתלוי ועומד נגדו מאסר של 12 חודשים, שהוטל עליו ביום 7.9.10 במשפטו האחרון.

במסגרת פרשת גזר-הדין העידה אִמו של הנאשם, אשר ציינה כי היא ובעלה סולחים לבנם ומבקשים לפתוח עמו "דף חדש". מטעם זה ביקשה מבית-המשפט, בשם כל בני המשפחה, להקל בדינו של הנאשם.

4. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, על בית-המשפט לקבוע בגזר-הדין את מתחם העונש ההולם, זאת לאור העיקרון המנחה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; ובהמשך - לגזור את העונש המתאים לנאשם במסגרת מתחם הענישה ההולם, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, זאת אגב אפשרות לסטות מהמתחם בנסיבות חריגות שצוינו בחוק. על-פי התיקון האמור לחוק, במקרה שבו הורשע נאשם בכמה עבירות, על בית-המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, על בית-המשפט לקבוע מתחם ענישה לאירוע כולו, ולגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע. ואולם, ככל שבית-המשפט מוצא כי בעבירות שבהן הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יש לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע, אגב התייחסות לשאלה האם העונשים ירצו בחופף או במצטבר, או שמא להשית עונש כולל לאירועים כולם (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13), פסקה 22 לפסק-דינו של כב' השופט סולברג). מתחם הענישה נקבע בהתאם לעקרון ההלימה, וביישומו מביא בית-המשפט במניין שיקוליו את הערך החברתי שנפגע בביצוע העבירה, את מדיניות הענישה הנהוגה ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

5. ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו לעונש את חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, וגרס כי מתחם הענישה ההולם הנו בין 30 חודשי מאסר לבין 60 חודשי מאסר. בכל הנוגע לעונש המתאים, בתוך מתחם הענישה ההולם, ציין ב"כ המאשימה כי זה מצוי באמצע המתחם, ועומד על כ- 45 חודשי מאסר.

6. הסנגור לא הקל ראש בחומרת העבירות, אך ביקש שלא להחמיר בדינו של הנאשם. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע עבירת הסחיטה, ציין הסנגור כי אין מדובר בסחיטה "טיפוסית", אלא בדרישת כספים בתוך המשפחה, אשר נבעה ממצוקה קשה, בעקבות עזיבת רעייתו של הנאשם את הבית, וכן הדגיש כי בסופו של יום מעשה הסחיטה לא הביא למסירת כספים לנאשם. כן טען, כי המעשים - הן הסחיטה בכוח והן התקיפה - בוצעו על-רקע מצוקה רגשית ואובדן עשתונות, ואין מדובר במעשים מתוכננים. באשר לעבירת התקיפה, ציין הסנגור כי נסיבותיה אינן חמורות, שכן זו לא

הסבה חבלה של ממש לאב. בהתייחסו לעבירת החזקת הנשק, טען הסנגור, כי על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, אין מדובר בהחזקה ממושכת, וכי יש להתייחס גם לעבירה זו כחלק ממסכת אחת של מעשים שבוצעו תחת סערת רגשות ואובדן שליטה עצמית. הסנגור ביקש להתחשב לקולא בהודאתו של הנאשם, בחרטה שהביע על מעשיו, בכך שבני משפחתו מחלו לו ומעוניינים לחדש עמו את היחסים המשפחתיים התקינים, וכן בעובדה שהנאשם נתן כ-15 חודשים במעצר, שתנאיו מכבידים מתנאי מאסר. עוד ביקש הסנגור שלא לזקוף לחובת הנאשם את ניהול ההוכחות, שכן בסופו של יום, לאחר שמיעת ההוכחות, תוקן כתב-האישום באופן משמעותי, בכך שנמחקו ממנו שורה של עבירות חמורות. הוא אף הביע חשש, כי בנסיבותיו המיוחדות של המקרה דנן, החמרה בענישה עלולה להביא לחידוש הקרע המשפחתי, וכפועל יוצא להסב נזק העולה על התועלת שבמיצוי הדין. בכל הנוגע למאסר על-תנאי של 12 חודשים, ביקש הסנגור להפעילו בחופף למאסר המוטל, זאת לאור העובדה שהמאסר על-תנאי חל על מגוון רחב ביותר של עבירות (עבירת אלימות ורכוש מסוג פשע), שעה שהעבירות הנדונות בתיק שלפנינו אינן מסוג העבירות שבהן הורשע הנאשם במשפטו האחרון שבו הוטל המאסר על-תנאי. על-רקע האמור, ביקש הסנגור להסתפק בהטלת מאסר שיחפוף את תקופת המעצר.

במסגרת דבריו האחרונים לעניין העונש הביע הנאשם צער וחרטה על מעשיו, נטל אחריות על התנהגותו באירוע, ציין כי פעל מתוך מצוקה ורצון לקבל עזרה מבני משפחתו, והדגיש כי מעשיו נבעו מאובדן עשתונות ומחוסר שיקול דעת. הוא הביע משאלתו לחזור לחיק משפחתו, לשקם את מערכת היחסים עם רעייתו ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

7. העבירות שהנאשם הורשע בביצוען חמורות בטיבן ובנסיבותיהן, ובפרט עבירות החזקת הנשק והסחיטה בכוח.

על חומרתה של עבירת החזקת נשק שלא כדין, אין צורך להכביר מילים. הערך החברתי המוגן בעבירות בנשק, ובכללן העבירה הנדונה של החזקת נשק שלא כדין, הוא שמירה על חיי אדם והגנה על ביטחון הציבור. נוכח הסיכון הנשקף מהעבירות הנדונות לביטחון הציבור, מורה הפסיקה כי במסגרת שיקולי הענישה ינתן בדרך כלל משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי על-פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. בצד עבירת החזקת הנשק, שבה הורשע הנאשם, נקבע עונש מרבי של שלוש שנות מאסר; וכאמור, הנאשם ביצע שתי עבירות של החזקת נשק, האחת - החזקת כלי ירייה, והשנייה - החזקת תחמושת.

בעבירה של סחיטה בכוח גלומים מספר ערכים חברתיים מוגנים: האחד - שמירה על קניינו של אדם; השני -

ההגנה על גופו של אדם, חירותו וכבודו; והשלישי - הגנה על האוטונומיה של הפרט לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה שהוא רשאי לעשותו. בעבירה זו קבע המחוקק עונש מרבי של שבע שנות מאסר.

עבירת התקיפה שבה הורשע הנאשם, מגינה על ערך שלמות הגוף, ונקצב בגינה עונש מכסימלי של שנתיים מאסר.

8. בענייננו, יש מקום לקבוע מתחם ענישה הולם בגין שלוש העבירות, שבוצעו באירוע עברייני אחד. לצורך קביעת מתחם הענישה ההולם בגין העבירות דנן, של סחיטה בכוח, החזקת נשק ותקיפה, יש להביא בחשבון את הערכים המוגנים שצוינו לעיל, ואת הנזק שמסבות העבירות האמורות לפרט ולציבור. בנוסף, יש להתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, ובענייננו מדובר במעשים שבוצעו תוך הטלת אימה על בני המשפחה, ואגב הצטיידות בנשק. בהתחשב בעיקרון ההלימה שבענישה, בפגיעה בערכים המוגנים האמורים, ברמת הענישה הנהוגה ובנסיבות ביצוע העבירות - סבורני כי מתחם הענישה ההולם בגין שלוש העבירות נע בין 20 לבין 40 חודשי מאסר בפועל. באשר לעונש המתאים, בתוך מתחם הענישה ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. מחד גיסא, יש להביא בחשבון את הרשעותיו הקודמות של הנאשם, וכשלון ההרתעה במאסר הממושך ובמאסר על-תנאי שהוטלו עליו במשפטו האחרון. מאידך גיסא יש להתחשב לקולא בנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר צוינו על-ידי הסנגור, ובעובדה שפעל מתוך מצוקה רגשית וסערת רגשות על-רקע התפרקות הקשר המשפחתי, הן עם רעייתו והן עם הוריו. כן יש להתחשב לקולא - בהודאתו של הנאשם, בחרטה הכנה שהביע על מעשיו, בכוונתו להתפייס עם בני משפחתו ולחזור לתפקוד נורמטיבי, וכן במשאלתם של כל בני המשפחה לאמץ את הנאשם לחיקם. על-רקע האמור, סבורני כי העונש המתאים, בתוך מתחם הענישה ההולם עומד על 24 חודשי מאסר.

9. על-יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול טיעוני הצדדים לקולא ולחומרה אני דן את הנאשם כדלהלן:

א. ל-24 חודשי מאסר בפועל, מיום המעצר - 6.11.12.

ב. ל-6 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת נשק מסוג פשע, עבירת רכוש מסוג פשע או עבירת אלימות כלפי אדם שתסב חבלה של ממש.

ג. אני מורה על הפעלת המאסר על-תנאי של 12 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 391/09 בבית-משפט

זה, באופן שארבעה חודשים יצטברו למאסר המוטל, ושמונה חודשים - יחפפו לו.

בסך הכל ייאסר הנאשם לתקופה של 28 חודשים, מיום המעצר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' באדר א' התשע"ד, 10 בפברואר 2014, בנוכחות בא כוח המאשימה, הסנגור והנאשם.

יורם נועם, שופט